

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Pedagogicko-psychologická poradna Pelhřimov, Pražská 127

Pražská 127, 393 11 Pelhřimov

Identifikátor pedagogicko-psychologické poradny: 600 032 922

Termín konání komplexní inspekce: 15., 16. a 17. květen 2001

Čj.	132 285/01-10125
Signatura	kk3su201

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Pedagogicko-psychologická poradna je školské zařízení poskytující služby výchovného poradenství dětem a mladistvým okresu Pelhřimov ve věku od tří let do ukončení středoškolského vzdělání. V obvodu působnosti PPP Pelhřimov je celkem 95 škol, které navštěvuje 13 381 žák. Na jeden obsazený úvazek odborného pracovníka tak připadá přibližně 3 345 potenciálních klientů.

Školské zařízení se potýká s nedostatečným personálním obsazením, nevhodným umístěním poradny vzhledem k optimálnímu způsobu práce i nevyhovujícími prostorovými dispozicemi. Přesto je patrná snaha o poskytování kvalitních služeb klientům a přiblížení poradny školám a žákům. Tato snaha je velmi potřebná v okrese s často nevyhovující dopravní obslužností.

HODNOCENÍ ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Podmínky činnosti

Pedagogicko-psychologická poradna je umístěna ve druhém nadzemním podlaží komplexu správních budov ve městě Pelhřimov. Z chodby, odkud se vchází do poradenských pracoven, vchází se rovněž do kanceláře jiného subjektu, ředitelna je mimo tuto samostatně uzamykatelnou chodbu. Pro klienty a jejich rodiče není k dispozici čekárna. Tomuto účelu slouží průchozí chodba bez možnosti větrání a přímého osvětlení, působící neútně a opotřebovaně.

Každý pracovník má k dispozici samostatnou kancelář. Nábytek v těchto místnostech je nesourodý, v některých případech velmi opotřebovaný. Chybí místnost vhodná pro skupinovou práci. Nedostatečné je rovněž vybavení PPP technikou. K dispozici jsou tři počítače různých tříd, takže není možno zřídit síť, dokonce ani využívat software, který je založen na operačním systému Windows.

Poradna nemá samostatné sociální zázemí. Pracovníci používají společně s klienty WC určené i pro pracovníky a klienty jiných organizací, chybí čajová kuchyňka, sprcha či šatna. Materiální a prostorové podmínky neumožňují beze zbytku dodržovat psychohygienické zásady ve vztahu k pracovníkům ani klientům poradny.

Personální obsazení PPP je rovněž nedostatečné, především co do profesního složení. Jediná pracovnice absolvovala vysokoškolské studium odborné psychologie, dva pracovníci jsou absolventy vysokoškolského studia speciální pedagogiky, jedna pracovnice, absolventka vysokoškolského studia předškolní pedagogiky, v současné době studuje rozdílové studium speciální pedagogiky. Kromě těchto čtyř odborných pracovníků zajišťují služby a provoz PPP ještě sociální pracovnice, ekonomická pracovnice a účetní. Citelně chybí zkušený psycholog. Přes to, že odborní pracovníci absolvovali řadu odborných výcviků a seminářů z psychologické a speciálně-pedagogické oblasti, chybí pregraduální odborná kvalifikace, což je patrné i na kvalitě především psychologické diagnostiky.

Podmínky činnosti PPP jsou nevyhovující.

Diagnostická činnost

Psychologická a speciálně-pedagogická vyšetření jsou realizována především na základě žádostí škol, přibližně v 30% případech žádají o vyšetření sami rodiče. Po obdržení žádosti

odesílá poradna rodičům k vyplnění anamnestický dotazník. Vyplněním anamnestického dotazníku zákonní zástupci současně vyjadřují svůj souhlas s vyšetřením dítěte. Teprve po jeho návratu na PPP je žádost o vyšetření zaevidována a škole, kterou dítě navštěvuje, je odeslán k vyplnění školní dotazník. Poté je rodičům dítěte odeslána pozvánka k vyšetření. Čekací lhůta na vyšetření je průměrně dvou až tříměsíční. Většina vyšetření je přitom rozdělena do dvou sezení.

Vinou nedostatečného personálního obsazení a nevhodné profesní skladby odborných pracovníků provádějí všichni odborní pracovníci bez ohledu na odbornost jak psychologická, tak speciálně-pedagogická vyšetření. Používají především standardizované výkonové testy, které administrují a vyhodnocují v souladu s manuály. V některých případech je sporná interpretace výsledků vyšetření a také volba diagnostických nástrojů není vždy optimální.

Zprávy z vyšetření se snaží odpovědět na problém, s nímž dítě poradnu navštívilo; ne vždy je tato odpověď vyčerpávající. Problém představuje především nedostatečná práce s anamnestickými údaji, které je nutno více zohlednit při interpretaci výsledků vyšetření.

Nedostatečné personální zajištění a nevhodná profesní skladba PPP vede k univerzalizaci odborných pracovníků, výsledkem níž je pouze vyhovující úroveň diagnostické činnosti.

Intervenční činnost

Práce s dětskými klienty se většinou neomezuje na prosté stanovení diagnózy. Odborní pracovníci podle svých možností nabízejí v odůvodněných případech také intervence. K těm patří individuální terapie - především relaxační techniky, autogenní trénink, případně systemická terapie.

Tyto možnosti dlouhodobého vedení jsou rodičům nabídnuty v průběhu rozhovoru, který následuje po ukončení vyšetření. Rozhovor slouží nejen jako prostředek informování zákonných zástupců o aktuálním stavu dítěte, možných příčinách tohoto stavu a vhodných výchovných postupech, ale také jako cesta k vytvoření adekvátního postoje rodičů k dítěti a jeho problémům.

Poradna realizuje ve spolupráci se základními školami okresu depistáže vývojových poruch učení. Po následně provedeném vyšetření je rodičům klienta nabízena především v závislosti na závažnosti poruchy individuální integrace žáka v běžné třídě a zohledňování poruchy při klasifikaci nebo zařazení do reedukačního kroužku ve škole. Další možností je vřazení žáka do specializované dyslektické třídy. Někteří klienti docházejí k reedukačním sezením do PPP. Pro individuálně integrované děti vyhotovuje poradna přílohu ke zprávě z vyšetření, která obsahuje náležitosti podle metodického pokynu MŠMT čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení v základních školách. V některých případech jsou žáci v PPP individuálně doučováni.

Intervenční činnost je průměrná.

Spolupráce se školami

Pedagogicko-psychologická poradna usiluje o co nejúžší spolupráci se školami v obvodu své působnosti. Ředitelka se pravidelně účastní porad ředitelů škol pelhřimovského okresu, kde podává informace o nabídce školského zařízení a aktuální problematice.

Poradna je v trvalém kontaktu s výchovnými poradci škol, odborní pracovníci jsou připraveni školy na požádání navštívit a konzultovat problémy na místě. Stále se zkvalitňuje péče o žáky

se specifickými vzdělávacími potřebami. V letošním školním roce vykazuje PPP celkem 632 integrované žáky, kteří jsou v její evidenci. V okrese bylo zřízeno celkem pět logopedických tříd mateřských škol, které navštěvuje celkem 50 dětí. 68 žáků s vývojovými poruchami učení navštěvuje některou ze šesti otevřených dyslektických tříd základních škol.

Na žádost škol provádějí pracovníci PPP skupinová vyšetření profesní orientace žáků základních škol.

Intenzita spolupráce se školami je limitována časovými možnostmi pracovníků poradny, avšak ze strany školského zařízení je snaha o její vyšší kvalitu a efektivnost. V této oblasti pracuje PPP průměrně.

Primární prevence sociálně-patologických jevů

Ředitelka PPP je členkou Poradního sboru pro integraci romské menšiny a dalších etnických skupin v souladu s usnesením vlády ČR č. 599/2000 ze dne 14. června 2000. Dále je členkou K-centra, které se zabývá primární prevencí sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých. Zástupce ředitelky PPP je členem okresní koordinační protidrogové komise a komise pro děti a mládež při Okresním úřadu Pelhřimov a dále členem sociální komise Města Pelhřimov.

Pro oblast sociálně-patologických jevů má ředitelka PPP zpracován plán aktivit na školní rok 2000/2001. Osahuje kapitolu vzdělávání pracovníků, akce pro výchovné poradce a školní preventisty, dále aktivity pro učitele ZŠ, SŠ, SOU, ZvŠ, učitelky mateřských škol, rodiče a veřejnost, děti a mládež. Součástí tohoto plánu je již několik let poradnou organizovaný letní tábor pro děti s vývojovými poruchami učení a chování a LMD. Zpracovaný materiál je v současném odborném personálním obsazení poradny splnitelný pouze za velkého osobního nasazení vedení poradny včetně zpracovávání metodických listů k problematice šikany, záškoláctví, týrání a zneužívání dětí.

Z analýzy písemných záznamů metodické pomoci poradny vyplývá jednoznačný zájem všech výše plánovaných cílových skupin, minimální zájem o poradenství v oblasti sociálně-patologických jevů mají ředitelé škol.

Poradna provádí záchyt dětí experimentujících s drogou, případně drogově závislých, které jsou předávány do péče odborných pracovišť. (K-centra, psychiatrické léčebny, případně ordinací psychiatrů.)

V republikovém, regionálním i místním tisku je pravidelná prezentace poradny ve dvouměsíčních intervalech, týká se nejen sociálně-patologických jevů.

Oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých je v poradně věnována potřebná pozornost, její činnost je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny

Pedagogicko-psychologická poradna pracuje ve velmi nepříznivých prostorových, materiálních i personálních podmínkách, které vyžadují maximální osobní angažovanost všech pracovníků. I přes velkou snahu je v současné době činnost PPP průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry PPP jsou stanoveny na základě analýzy podmínek a prostředí, ve kterém se poradna nachází. Koncepční záměry aktuálně reagují na požadavky trhu, přestože platná právní norma pro výchovné poradenství (vyhláška 130/1980 Sb., o výchovném poradenství) je zastaralá. Ředitelka poradny dokladovala participaci odborných pracovníků na stanovení strategických cílů školského zařízení. Splnění priorit v oblasti výchovného poradenství je reálné pouze za předpokladu zvýšení úrovně odborné činnosti pracovníků poradny.

Na koncepci navazuje roční plán činnosti, obsahující úkoly z oblasti diagnostické, nápravné a řídicí. Plán je v podstatě výčtem úkolů pravidelně se opakujících v průběhu školního roku bez stanovení pracovníka odpovědného za jejich splnění. Na roční plán navazují osobní týdenní plány obsahující seznam klientů objednaných k vyšetření, terapiím či nápravám, a další úkoly (výjezdy do škol, účast na seminářích apod.) Plnění týdenních plánů vedení PPP pravidelně vyhodnocuje a z výsledků tohoto hodnocení vychází při stanovení úkolů na další období; dále je výsledků využíváno při hodnocení pracovníků. Plán měsíčních porad všech pracovníků je stanoven obecně, řeší především organizační záležitosti.

Výroční zpráva o činnosti PPP za školní rok 1999/2000 obsahuje rozbor současné činnosti poradny. Umožňuje stanovit konkrétní kroky pro dosažení dlouhodobých cílů.

Plánování je pojato jako ucelený systém plánů. Kvalita, rozsah a účelnost plánování je vzhledem k velikosti a podmínkám PPP velmi dobrá.

Organizování

Organizační struktura PPP je dána organizačním řádem. Delegované pravomoci jsou adresné, konkrétně vymezené v náplních práce jednotlivých pracovníků. Ředitelka PPP, která je právním subjektem, má statutárního zástupce s písemně stanovenými kompetencemi.

Funkci poradního orgánu ředitelky PPP plní operativní týdenní porady. Na těchto jednáních získávají pracovníci potřebné aktuální informace, obsahem jsou také otázky vztahující se ke konkrétním zprávám, kazuistické rozborů nejsou prováděny.

Informace o postupu reedukace nebo terapie jsou rodičům sdělovány ústně bezprostředně po ukončení sezení. Se souhlasem rodičů jsou písemné zprávy z vyšetření postupovány dalším subjektům. Tyto zprávy jsou vypracovávány v poměrně krátkých lhůtách. Spisy klientů jsou umístěny v pracovně sociální pracovnice, dostatečně zabezpečené proti odcizení.

Poradna se prezentuje na veřejnosti prostřednictvím článků v republikovém i místním tisku.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu a funkčnost organizačního uspořádání a informačních systémů jako průměrnou.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení poradny účelně využívá operativního řízení a vytváří podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Je vytvořen systém pravidelného morálního a hmotného stimulování zaměstnanců. Kritéria pro jejich hodnocení jsou známa. Jasně jsou stanovena pravidla pro předávání poznatků a zkušeností ze vzdělávacích akcí. Vedením školského zařízení jsou vytvořeny velmi dobré podmínky pro odborný a kariérní růst pracovníků. Je vytvořen dostatečný prostor k účasti na seminářích, aktivech, výcvicích a dalších vzdělávacích akcích.

Tato možnost však není všemi pracovníky dostatečně využívána. Supervize prováděná vedením poradny je víceméně formální.

System, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků PPP je průměrný.

Kontrolní mechanismy

Kontrola plnění úkolů výchovného poradenství (diagnostické, reedukační a terapeutické činnosti) PPP je prováděna pravidelně týdně na poradách. Ze záznamů supervize a na základě analýzy záznamů porad vyplývá, že nejsou využívány evaluační nástroje pro sledování kvality práce odborných pracovníků. Současná kontrolní činnost nemá vliv na změny stylu práce poradny. Menší pozornost je ze strany vedení poradny věnována úplnosti a kvalitě vedení poradenských záznamů klientů.

Kontrola hospodaření je v kompetenci ředitelky školského zařízení a je pravidelně prováděna ve spolupráci se zřizovatelem. Poslední kontrola hospodaření byla provedena Školským úřadem v Pelhřimově dne 31. 8. 2000, Protokol nemá čj.

Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů neodpovídá velikosti a způsobu činnosti školského zařízení, je pouze vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka se snaží o vytváření podmínek pro prosazování nových trendů v činnosti školského zařízení. Podmínkou pro splnění stanovených priorit ve výchovném poradenství je zkvalitnění odborné činnosti odborných pracovníků poradny. V současnosti realizovaná kontrolní činnost přináší řešení pouze v krátkodobém kontextu.

Celkově je řízení hodnoceno jako průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina čj. 12-Do/2000-351 ze dne 30. června 2000
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení MŠMT ČR čj. 24 447/2000-21 ze dne 31. července 2000
- Protokol o provedení změny č.j. Sine/2000-21 ze dne 25. října 2000
- Statut PPP (bez čj., bez data)
- Organizační řád ze dne 1. září 2000
- Organizační struktura PPP (bez čj., bez data)
- Koncepce PPP ze dne 26. února 1999
- Plán činnosti poradny na školní rok 2000-2001 ze dne 1. září 2000
- Plán aktivit v oblasti prevence sociálně-patologických jevů na školní rok 2000-2001 (bez čj., bez data)
- Plán kontrolní činnosti ze dne 1. září 2000
- Výroční zpráva - školní rok 1999-2000 ze dne 31. srpna 2000
- Zpráva o hospodaření - rok 1999 ze dne 31. srpna 2000
- Dispoziční pravomoci ze dne 1. září 2000

- Příloha pracovního řádu - Pracovní doba (bez čj., bez data)
- Pokyn k zajištění úkolů vyplývajících ze zákona č. 106/99 Sb., o svobodném přístupu k informacím ze dne 1. ledna 2000
- Vnitřní směrnice - Postup při vyřizování stížností, oznámení a podání ze dne 1. září 2000
- Sazebník za poskytovanou informaci (bez čj., bez data)
- Vnitřní směrnice - Pravidla pro nakládání se spisy, vypracovávání odborných zpráv a posudků a ochrana osobních údajů klientů ze dne 1. září 2000
- Vnitřní směrnice - Potvrzování a vybavování písemností PPP ze dne 15. listopadu 2000
- Vnitřní směrnice k používání klíčů ze dne 1. září 2000
- Vnitřní směrnice - používání razítek z 1. září 2000
- Podpisový řád z 1. listopadu 2000
- Spisový skartační řád z 1. září 2000
- Nařízení ředitelky PPP - Zprávy ze služebních cest z 21. listopadu 2000
- Personální dokumentace pracovníků
- Poradenské záznamy klientů

ZÁVĚR

Pozitiva:

- úzký kontakt pracovníků PPP se školami
- angažovanost ředitelky PPP v oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých
- pravidelná prezentace poradny v tisku

Negativa:

- nevyhovující prostorové a materiální podmínky činnosti
- nevhodné personální zajištění činnosti
- dlouhé objednávací lhůty
- realizace psychologické diagnostiky nepsychology
- formální kontrolní a supervizní činnost

Pedagogicko-psychologická poradna pracuje ve velmi nepříznivých podmínkách, které velmi limitují také výsledky její činnosti. I přes snahu ředitelky o co nejkvalitnější práci je školské zařízení průměrné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Wiesnerová	Wiesnerová
Členka týmu	Mgr. Eva Bekeová	Eva Bekeová

V Olomouci dne 14. června 2001

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 6. 2001

Razítko

Ředitelka pedagogicko-psychologické poradny

Podpis

PaedDr. Jana Svobodová

Jana Svobodová

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti a kvality řízení pedagogicko-psychologické poradny dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel pedagogicko-psychologické poradny podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:Kraj Vysočina od 30.9.01	2001-07-16	229/2001

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány připomínky.